

Nro. 52.

A' FELS. R. TSÁSZARNAK ÉS A. KIRÁLYNAK
KEGYELMES ENGEDELMÉBŐL.

*Költ Bétsben Decembernek 28 dik napján 1798-ik
esztendőben.*

Béts.

Mária Amália Auszriai Király fő Hertzeg-alfszony, a' Felsőleges Urunk ifjabb testvér huga, néhány hetekig tartott nyavajaja után, a' Mindenhatónak tettízéséből, ezen világról a' jobbra által szollittatott. A' múlt *Keddenn* déli 12 orakor, életének 19-dik esztendejében múlt-ki e-világból. Meghidegült tetemei tegnap takarítottak-el Felsőleges születési méltóságához alkalmaztatott pompával az örök nyugalomra. Ily idején-koránn való elvezése, egy ily ártatlan, szelid, kegyes, és minden más alfszonyi virtusokkal tündöklő Királyi Fő Hertzeg-alfszonynak, mind az egész Udvar, mind pedig az egész várolt kefervessé tette.

F f f

Ö Felsőgek, Felsőges Urunk, két fő Hertzeg testvér-ötleivel együtt, és Felsőges Alszyonyunk, számos fő Méltóságoktól, mint *Lichtenstein*, és *Eszterházy* Hertzegektől, *Colloredo* és *Saurau* Grófoktól kérésértetve, a' múlt Szeredánn (26-dikban) dél előtt, 6 szánakon, *Brün* felé útnak indúltanak; 27-dikben délre oda érkezni, 28-dikban az *Orosz* seregeket meg nézni, és 29-dikben *Bétsbe* ismét visszafizá jöni szándékoztanak.

Még egyszer el nem mulathatjuk emliteni, hogy nekünk a' két Karátson napjaink, az iszonyu hidegre néve valófaggal ujjságok vóltanak. Itt minden felé azt hallotta egymástól tadakoltatni az ember, hogy: emlékezik-e' ő többet ilyen hidegre? Ha annak, a' mi tsak *bunda*, szörös t. i. Bétsben árra vólt valaha: most ugyan van. Már most, ha egyszer köpenyegben látott az ember valakit menni, tsak bátran gondólhatta rolla, hogy: annak nints bundája. A' Strázáknak ör-állói idejek, fél orányira rendeltetett. Hallatik, hogy itt-ott több emberek is meg-fagytak vólna a' városonn: hanem erről nints bizonyos datumunk.

Olosz Ország.

A' *Nepolisi* Királyi seregeknek a' *Romai* vidékekre való bé-maschérozások előtt, a' következő Proclamatzió tétettetett közönségelsé: —

„*Negyedik Ferdinand*, Isten' kegyelméből két *Siciliának* Királya, &c. &c. Azon politikai Revoluziónak kezdetétől fogva, a' mely a' világnak külömb-külobb részeiben a' tsendefségnek minden reméltethetését fol forgatták, mi, a' mi Státusainknak bátorságban való meg-maradásánn gondos vigyázással szorgalmatoskodtunk; mi a' tsábitokat és az ő ártalmas principiumjaikat azokból el-távoztattuk; táborunkat ujjanton organizáltuk és nagyobb-
ra neveltük; a' velünk barátságban lévő Hatalmas

ságokkal szorosabb szövetségbe hotsátkoztunk; a Frantzia Respublikával béke-séges kötésre léptünk; és minden egyéb béke-séges lépéseket meg-tettünk; azonközben, tsak ugyan oly veszedelmes tekintetű állapotban szemléljük lenni magunkat, a' melyel a' béke-ség és országunknak integritása fenyegettetik, a' mely a' mi határainkig terjedő *Romai* tartományokba bé-vitettetett fel-zavarodásnak, és annak a' törvénytelen-ségnek, a' mely által a' Catholica szent Vallás illettetett, 's-a' polgári egyenetlen-ség, öldöklések, és püsztitások, okoztattak, követke-zése. —

„Ezek a' környü-lállások, a' *Málta* szigetére való bé-ütés, a' mely a' mi Feudale Jufsaink alá tartozó birtok, 's-a' mi tulajdon Státussaink ellen való meg nem szünő fenyegettetés, melynek valóságos bizony-ságául szolgáltnak azok a' mi Neápolisi Királyi Birodalmunknak revoluzióba való bonyolítására tzelozott hadi készületek és katonai mozgások, minket arra kényszerítettek, hogy, a' veszedelemnek a' mi tartományainktól lejendő el-hárítására végett, hathatósabb eszközöket vegyünk elő. Erre nézve el-tökélttük magunkban, hogy Királyi seregeinket a' *Romai* Státusba, mindenüve a' hova szükséges lefzen, bé-szállittsuk, azzal a' meghatározott akarattal, hogy ott a' Catholica Vallást helyre állittsuk, az Anarchiát el-nyomjuk, az inségek és püsztitásoknak véget vessünk, a' békességet oda vissza vigyük, és ezen Státust, a' maga törvényes fő Urának rendes uralkodása alá, vissza állittsuk! —

„Mindem igen kedves jobbágyainknak, a' *Romai* Státus' lakosainak, és az *Olofsz* országi minden népeknek, ki-nyilatkoztatjuk, hogy mi erősen távol lévén attól, hogy valamely Hatalmasság ellen hadat akarnánk indítani, minket, tsak az ő bátor-ságos állapotjuk' fenn-tartatásának, és a' Vallást illető illendő tisztelet' vissza szereztetésének, ohaj-tása, indíthatott-fel ezen próba tételre, melynek

is mi, az Isten' segedelmével, nagy Szövetséges-
seinknek védelmezésekkel, és az *Olofz* Országi né-
peknek iparkodásokkal, szerentsés következéseit
remélljük. Mi, a' mi vitéz katonáinkat és táborai-
kat, tulajdon magunk vezérelvén, az ő katonai mun-
káikat magunk kormányozzuk, és ígérjük, hogy
azokat tsak az ellent-állás', vagy meg-támadtatás'
alkalmatosságával fogjuk halznunkra fordítani.
Egyéb aránt minden gondoskodásaink, a' Vállásnak
és a' *Romai* Státus' Orzágló-székének helyre-állit-
tatására, fognak intéztetni. —

„Ehez-képpelt meg-intjük mi ezen Státusnak
minden lakosait, hogy azon szempillantatban, a'
melyben seregeink hozzájuk bé-lépnek, fegyvereiket
tegyék-le, és magokat azon rendelésekhez alkalmaz-
tassák, a' melyeket mi ő közöttök, az ő bátorfágok-
ra, és az ő kedvek szerént, tenni fogunk, a' mi igaz-
ságos igyekezeteinket minden töllök ki-telhető mó-
dok által mozdittsák elő, és gyözödjének-meg a'
felöll, hogy mi nem-tsak a' Virsuósus és jó jobbá-
gyokat fogjuk oltalmazni és meg-jutalmaztatni, ha-
nem még az olyan meg-tévedett embereket is, a'
kik tévelygéseiket meg-bánván, a' jó útra önként
vissza téréndenek és magokat parantsolataink alá
adják, atyai szeretettel fogjuk fogadni. Ennek fe-
lette oly hajlandoságot is akarunk mi bé-oltani min-
denekbe, a' mely szerént ök, minden eddig szenve-
dett meg-bántattatásokról el-felejtkezzenek, és
mind azokért a' dolgokért való borszuállásnak ki-
vanságát, a' mi ő rajtok ezen utóbbi Revoluzió'
alkalmatosságával el-követtetett, tegyék-le, külö-
ben Királyi kegyelmességünket el-vesztvén, mint
a' közönséges bátorságnak meg-háborítóji, ugy fog-
nak traktáltatni és meg büntettetni. —

„Egyfersmind minden idegen Hatalmaságok-
nak Generalisaikat és Komendánsaikat is meg int-
jük, hogy a' *Romai* vidékekről seregeiket haladék
nélkül takarittsák-ki, a' nélkül, hogy ezen Státus-
nak további állapotjából leg kissebb részt is többé

vegyenek, a' mely a' szomszédságra és egyéb igen törvényes okokra nézve, különösen tsak a' mi Királyi hatalmunkat illeti. —

„Végezetre jelentjük még azt is, hogy mihelyest a' mi táborunk a' *Romai* vidékre szabadon bé lépik, a' két népek: (t. i. a' *Romai* és *Neapolisi* népek) között való közösülés, azonnal szabad foglenni, és mi, a' *Romai* Státusnak segedelmére, a' mi Királyi birodalmunkból, minden eleségnek nezeit, a' melyre annak szüksége leszen, hozattatni fogunk. — „

„Költ a' *St. Germanói* fő hadi szállásonn Nov. 14-dikénn, 1798-ben. — „

„*Ferdinánd*
„(oda alább) *Acton János*.”

Ezen kívül még, éppen a' Neapolitánus tábornak a' *Romai* határokra való bé-indulások előtt is intézett a' Király, egy igen megillető Proclamátziót a' maga népéhez, mely után az ő Felsége' seregei Nov. 23-dikánn a' *Romai* határoknak minden pontjaira bé-nyomultanak.

Florencziából *Déc. 4-dikénn*: — „*Roma* városát magát Nov. 29-dikénn, *Civita - Vecchiát* pedig 30-dikánn foglalták-el a' Neapolisi fegyveres seregek; a' honnét a' Frantziák már meg 27-dikben visszra vonni kezdték vólt magokat, hogy *Ancona* felé lehessenek erősebbek. Ott véres tsatázások is történtenek, &c.,,

Bolognából *Déc. 2-dikánn*: — „Minden itt fekvő Frantzia lovas katonaság parantsolatot vett, hogy *Terni* felé sietve induljon visszra. *Modena* mellett, egy Frantzia tábor sereglett öszsze, a' mellyel magokat a' Cisálpinus seregek fogják öszsze tsatólni, hogy a' *Toskánai* Nagy Hertzégségbe bé-nyomúlván, a' Neapolitánus seregeket *Livornó*ól ki-nyomják.,,

„A' Cisálpinai Respublikában szemléltető hadi készülétek, közönségesen szólva, rend-kivül valóok. Nevezetesen az a' szárnya a' Respublikai seregeknek, a' mely a' *Valtlini* vidékekenn fekszik, leg inkább meg erősítettett; a' *Romai* vidékek felé is, a' Gen. *Championet*' segítségére, ujjanton 6000 embereket küldött. — a' fő vezér Gen. *Joubert*. — A' mely tábor eddig a' *Romai* Státusban feküdt, annak Napnyugoti részzeit egészen a' *Toskanai* határokig oda hagyta, és magát az *Anconai* utak felé vonván-el, ott gyülekezett öszfe.

A' *Toskánai* Udvar, *Livornónak* a' *Neápolisi* seregek által lett el-foglaltatása iránt, minden *Florenziában* lévő idegen Ministereknek egy Jelentést adatott által, a' melyben az ujjabb történetek hívségesen elő beszéletnek, és oly ígéret tétettetik, hogy ottan szoros neutralitás fog tartattatni, és a' személyes bátorság, 's-tulajdon, védelmeztetni fognak. —

A' *Florenziai* Udvar Nov. 15-dikétől fogva *Pisában* lakik, a' mely tsak 2 mértföld távolságra vagon *Livornótól*.

Nov. 30-dikánn ilyen Proclamatió tétett *Florenziában* közönségesé: — „

„Ő Királyi Fő Hertzegsége, illetődéssel emlékezik arra a' hűségre és szeretetre, a' melyet az ő Fő Hertzegsége' hiv Jobbágyai, a' hadakozásnak leg terhesebb környülállásai között meg-bizonyítottanak, és meg esmeri azt, hogy azon tsendélséget és boldogságot, a' mely eddig a' Nagy Hertzegségben fenn-állott, egy részint a' maga népe' minden hadakozásban foglalatoskodó Hatalmaságokhoz viseltető maga-alkalmaztatásának, köszönheti. Ő Királyi Fő Hertzegsége, ezen egyenes neutralitás' meg-tartására tzelező maga meg-határozottságában, melynek nyilvános bizonyosságait minden

Hatalmajságokhoz ki-mutatta, 's-ez után is ki akarja mutatni, állandó lévén, egyfzersmind azt is kívánja, hogy a' *Toskánai* nép, most is mint eddig engedelmeiséget mutatván, ugyan azon hajlandóságban álhatatos légyen, és minden nemzetekhez ugyan azon jó akarattal viseltessék. Azonközben, midőn azzal a' reménséggel hizekedne ő Királyi Fő Hertzegsége magának, hogy a' maga kívánságait, nevezetesen a' békeiségnek *Olofz* országban lejendő helyre-állittódására nézve, nem soká bé-töltetődni szemlélhethé, a' szomszéd Státusokban fegyveres seregek' mozgásait és hadi készületeket szemlél: melyekhez képpelt szükségesnek itéli ő Fő Hertzegsége, hogy a' maga hív Jobbágyait az oltalomra meg-kivántató készületeknek szükséges vóltokról tudósítsa: melyek mindazáltal nem az egyik hadakozó Hatalmajság ellen, u. m. a' melytől ő Fő Hertzegsége a baratságos hajlandóságnak mindenkor meg-nyugtató ígélet-tételeit vette, hanem tsupán tsak a' neutralitásnak fenn-tartattatására, és a' Státusnak a' rofz gondolkodásuak által eshető minden bé-ütéseik ellen való oltalmaztatására, intéztettek, a' mely rofz gondolkodásu emberek, a' szomszéd Státusoknak hadi mozgásaikat arra fordíthatnák, hogy a' Nagy Hertzegségnek valamelyik részére bé nyomuljanak, és abban zürzavarokat gerjeszzenek. Ily tzéllal, a' Réguláris seregeknek szaparittatódásokra, egy Edictum, és egy önkent-vállalkozók' seregenek fel-állittatódására, egy Plánumnak ki-adattatása szükséges lévén, meghivja ő Fő Hertzegsége minden hív Jobbágyait, hogy mind személyesen, mind pedig minden töl-lök kistelhető módok által, azon eszközöknek elő-segállésében, a' melyeket a' jelen lévő környül-állások között a' böltseiség parantsól, légyenek munkások. „

Az *Anglus* hajós sereg, még mind *Livornó* és *Génua* között járkal.

A' *Livornó*ba ki-szállott Neápolitánus fegyveres nép, mind terjeszkedik a' Cisálpina Respublika felé kijjebb-kijjebb, és már *Bologna* felé is küldött ki szágoldozókat.

Spanyol Ország.

Egy Anglus hajós-tsoport, a' mely a' *Kadix* előtt álló Admiráltól Gróf *St. Vincenttől Duckworth* nevü Kapitánynak vezérlése alatt el-küldett vólt, Novembernek elejénn *Minorca* szigetéhez érkeztvén, minekutánna ezen szigetre seregeket tett vólna ki, és a' *Mahon* várának meg-vételére szükséges kézületeket is meg-tette vólna, ezen várat a' *Spanyol* Komendánstól fel-kerette. A' következő nap' a' Capitulatzió is meg-esett, és 17-dikben az egész sziget az *Anglusok'* birtoka alá jutott.

Anglia.

A' *Londoni* 27-dik Novemberi Udvari Ujjságban ilyen Hirdetés tétettetett közönségessé: — „

„Minthogy a' Frantzia Directorium egy Decretomot adott ki, a' mely szerént mind azok a' hadi fogjok, a' melyek a' Frantziáktól a' *Nagy-Britanniai* hajókonn fogáttatván el, oly Ország-bélieknek fognak találtatni, a' melyek vagy neutrálisok, vagy pedig Frantzia országnak szövetségesei, mint tengeri ragadozók ugy tartassanak és traktáltassanak: ehez képpelt tudtára adatta a' Király a' Nagy Britanniában lévő (fogjok' váltságára ügyelő) Frantzia Biztosnak, hogy, ha ez a' Decretom, az olyan személyekre nézve, a' melyek az ő Felsége hajóinn szolgálván, Frantzia fogságra esnek, tsak egy alkalmatossággal is bé-töltettetik, ő Felsége' meg-határozta magában, hogy azokonn a' Frantzia Respublika' jobbágyainn, a' kik már vagy Nagy-Britanniai fogságban vagynak, vagy pe-

dig ez után abba esnek, leg szorossabb módonn való hajonsó elég-tételt fog vétettetni.,,

Napkeleti Indiába 8 Nagy Britanniai Regemen-
tek küldettetnek-el ujjanton.

Egy *Excellent* nevű Anglus Linea-hajó, a' mely közelébről érkezett haza a' *Lisaboni* kikötő-helyből, ilyen elő-adást tett az *Abukir* öbliben el-fogattatott 9 Frantzia Linea-hajókról: — Háрма ezeknek, mint-hogy annyira özsze rongyóltatott vólt, hogy el nem vitethetett, az Anglusoktól magoktól a' ten-gerbe süjlesztetett; ötje, melyek között 4, nem rég a' *Touloni* kikötő-helyben készítettett vólt, most a' *Lisaboni* kikötő-helyben foldoztatik; a' 9-dik olyan erőssen özsze rongyóltatott, hogy a' meg-foldoztatásra sem tartatik méltónak.

A' múlt postánn tsak egy pár szóval emlitet-tük vólt, hogy *St. Domingo*' szigete mely criticus állapotban légyen mostanában. Az ujjabb levelek-szerént pedig még annál is criticusabb az ő álla-potja. Az *Angliába* érkezett 2-dik Oktoberi *St. Do-mingói* leveleknek ez a' foglalatjuk: — „Itt az *Anglus* seregeknek el-távozásoktól fogva sok olyan környülállások adták elő magokat, a' melyek kü-lömb-külömb-féle gyanukra szolgálattak alkalma-tofságot. Az itt lévő Frantzia Directoriális Biztos egy Proclamatziót tétetett közönségessé, melynek ez vólt a' foglalatja: *A' Citoyen Cultivateurök* (igy nevezi a' Szeretseneket) légyenek szabad em-berekké, hanem keresményeiknek 3-da az ő tulaj-donosaiké, 3-da a' Respublikáé légyen; és hogy minden Anglus szolgálattban lévő tisztviselők el-bo-tsattatván, azoknak javaik, valamint szintén a' szi-getről ki-vándorólt személyekéi is, foglaltattassa-nak-el. — “

Hanem, ugyan ezen szigetenn a' Szeretsenek' Generálisa, *Toussaint-l'Ouverture*, ugyan azon időben egy más és a' Biztóséval egészízen ellenkező Proclamatziót tétetett közönségesé, u. m. a' melynek ez vólt a' foglalata: — „Oly közönséges *Amnestia* legyen, a' mely szerént az Emigránsok és a' sziget' egyéb lakosai között, semmi külömb-ség ne tétettesék; minden ki-vándórlott tulajdonosok, akár vóltak Anglus szolgálatban akár nem, hivattassanak haza, és oltalmaztassanak; a' Szeretsenek ugyan legyenek szabadokká, hanem még 5 ez-tendőknék le-folytok alatt az ő eddig való Uraik-nál maradjanak; kereseteiknek egy 4-gyed részét magoknak meg-tarthassák, a' melyért mind azáltal az ő Uraik a' tett költséget, ezen egy 4-gyed részből, el-vonhassa, &c.

Ebből a' Frantzia Biztosi és Generálisi Pro-clamatziók között látszó ellenkezésből, azt hozzá-kí sokak Londonban, hogy a' Generális gyanitha-tó-képpen hajóra fogja a' Directoriális Biztost ültetni, u. m. a' kinek azon a' szigeten ugy is nem sok párt-fogói láttatnak lenni, és haza fogja onnét Frantzia országa küldeni. És öfzfe véve mind ezeket a' környülállalokat, azt is itélik sokak ezekből, hogy majd bizonyosnak tartathatik ilyen-képpen az az elő hir is, a' mit közelébbi levelünkben említet-tünk, hogy a' *St. Domingót* oda hagyott Anglus Vezérek és *Toussaint-l'Ouverture* között, kellett va-lami a' féle titkos egyet-értésnek és kötésnek len-ni, a' mely szerént ezen sziget Frantzia országtól függetlenné tétetődne, és keresményeit az Anglus zálzlók' vedelme alá bizván, Angliába hordá-ná &c.

Ezen Szeretsen Generál *Toussaint-l'Ouverture*, a' Frantzia Revolutzióinak kezdetekor, még egy birtokos *Colonusnak* házi-rab-szolgája, és igen ked-ves tfeledje vólt. Az ő Ura előtt való kedvesség,

néki, a' több Szeretsenek között nagy tekintetet szerzett. A' lármanak ki-ütésekor el-küldötte *Észak* Amerikába az Urát, és az ólta pénzt küldözött néki oda: most pedig már haza hivatta onnét, és birtokaiba vissza helyhezette, &c.

Német Ország.

A' Frantzia Követek *Rastadt*ban, a' Német Deputatzió' 10-dik Decemberi Jelentésekre, a' következő két Feleletet adták néki vissza, 12-dikben: — „

„I. ször. — Az ala-irtak nem akarják halasztani annak a' kedves érzékenységnek ki-nyilatkoztatását, a' mely ő benne annak szemlél és által fel-gerjesztetett, hogy az a' bizodalom, a' melyet ők a' Birodalmi Deputatzió'nak meg-világosodottságába és emberi-szeretetébe helyheztettenek, őket meg nem tsalta legyen. Ők gyönyörűséggel elfogadják a' Birodalmi Députatzió' azon ki-nyilatkoztatását, hogy ő a' Frantzia Ország-ló-széknek azon igazságos és utolsó projectomaira, a' melyek a' Frantzia telyes Ministerek-től által adatott Ultimatumban, és az abban citáltatott Jelentésekben ki-fejeztettek, réa' áll: melyhez-képpett ők bizonyossá is teszik a' Birodalmi Deputatzió't ezen valószszok által, a'-felől, hogy mindent a' mi tsak a' dólgek' jelen-lévő formájában, mind a' két békélő Félnek hasznára szolgálhat, el-követni el nem mulatnak. —

„Mint-hogy a' Birodalmi Deputatzió'nak az említett Ultimatumra való ily formális réa'-állásnak Actája által, az Alkudozások első Basissának minden fontos foglalatja helybe-hagyattatott, és meghatározott: ehez-képpett most már tsak arról vagy még hátra a' szó, hogy a' pótlás végett fel-vétetett principium, a' *Séculárizálás*, mi-ként vétetődjék munkába; a' mely is az az után.

folytatandó alkudozásoknak egy olyan fő és elváhatatlan részét fogja tenni, a' mely által azoknak tökéletességre kell menni. —

„Ez a' tárgy, a' mely már köz haszonnal egy ilyen békecséges tze'lnak el-éréséig el-vezéreltetett, még, fontolgatás által való kereftül-gondolást érde- mel, előbb, hogy-sem a' köz vitatásnak alája bo- tsáttathatna: úgy vélik tsakugyan az alá-irtak, hogy ebben a' tekintetben (t. i. a' Sécularizálás' dolgá- ban) is, nem soká a' Birodalmi Deputatzió' elibe fogják a' magok' projectomaikat terjeszteni, &c. „

„*Bonnier. Jean Debric. Roberjot.*

„II-szor. — Az alól-irtak bizonyofsá téz'ik már most a' Birodalmi Deputatziót, hogy a' mi az ő ki- vánságaikat a' *Rénus'* jobb partja =, 's-nevezetesen *Ehrenbreitstein* vára =, és az innenső tartományok- ra vettett ujj adók = iránt, illeti, ők azt haladék nélkül az ő Országló-szé'jek' elibe fogják terjeszte- ni. A' Frantzia Respublika, a' mely tudja a' há- borut folytatni, a' midőn őtet egy igazságtalan meg-tamadtatás a' maga oltalmazására kényszeriti, tudni fogja ezen szempillantatban a' körülállá- soknak lehetsé' könnyítése által azt is meg-bizonyi- tani, hogy mitsoda betset helyheztesen ő a' bé- kecsé'nek helyre-állásába, és mely bizodalmat a' Birodalmi Deputatzió'nak békecsé'ges indulattu ki- nyilatkozatásaiba. — „

„*Bonnier, Jean Debric, Roberjeot.*

A' *Lahn* mejjékérő'l Déc. 17-diké'nn: — „A' *Ras- tadt* Congressusonn, az első békecsé'ges Bázis' meg- határozatódásának gyümö'ltsei, már ezen vidéke- kenn szemléltethetők. A' mi vendégeink a' Fran- tzia Urak, a' Német Rénusi vidékekről már min- den felől takarodnak által a' Rénusonn. A' *Nid- da* mellől holnap takarodnak-el.

Amérika.

Newyorkból a' múlt Okt. 4-dikénn irták, hogy az a' pulztitás, a' melvet ott az idénn a' már többször említett ragadó *Sárga-hideg*, az emberek között tett, annak minden más idők béli vesztegetéseit feljül haladta. Tsak *Philadelphiában*, noha többen mint 40 vagy 50 ezeren el-futottak onnét a' lakosok, még is többre ment minden 24 órák alatt 70-nél, sőt 80-ra is fel-ment, a' hóltak' száma. A' mi még több, szemléltetik az Egészség-Commissiónak tudósításai között egy olyan is, a' melyben 118-ra tétetik egyfzeri 24 órák alatt a' hóltak' száma. *Newyork* majd hogy tsak nem egészen üresen hagyatott, még is 40-re sőt 50-re is számláltatnak benne napjában a' halottak. — Az Orvosok közzül is nehány nevezetesebbek meg-haltanak, mint p. o. *Dr. Cooper* *Philadelphiában*, és *Smith*, *Dingley*, *Jones*, *Hick*, *Newyorkban*. — Sok Ujjságok is megszüntek *Amérikában*, azért, hogy Iróik, Betűszedők, Nyomtatóik, egy szóval minden munkásaik, el-haltanak.

Azonban, mind ezek mellett az inségek mellett is, olyan indulat uralkodik most is ezen Szövetséges Tartományokból álló Országban, a' milyen ott ez előtt egy idő-ólta uralkodott. *Bostonból* Okt. 15-dikénn irták, hogy a' *Congress'* Proceszéhez *Adams*-hoz, a' ki egy időtől fogva *Quincy* nevü falusi jószágában tartozkodik, még máig is sok felölről érkeznek a' jelen levő politikai körülállásokat tárgyazó irások. A' *Machias* béli lakosoktól is érkezett egy nem rég', a' melyre ilyen értelmü válaszzt küldött nékiek *Adams* vizszá: — „En azt hiszem, hogy *Amérika*, nem fog a békelességért kicsiny szívő módon esedezni, de azonban tsak hirenn-nevenn-való-kapásból és boszszuság-fzomjuhozásból sem botlátkozik hadakozásba. Azt sem fogja ennekutánna meg-szenvedni, hogy az o követjei

Frantzia országban, sok napokig, vagy tsak orákig is, meg-esmertetés, audentzia, oltalmaztatás, és privilégium nélkül, maradjanak, vagy pedig, hogy tsak Agenssekkel és Emissáriusokkal, a' kik illendő meghatalmazottságnak levelét nem mutatándanak, Conferentziába botsátkozzanak. Az ezen regulától való előbbeni el-távozást, meg-mentették a' rendkívül való környülállások: hanem annak gyűlölséges követkevései, jövendőre való nagyobb vigyázásra tanítottak.,,

Magyar Ország.

Nagy-Gerezsdről, Déc. 14-dikénn: —

Van szerentsém egy szép kis Ujsággal szolgálni. A' most leg közelebb el mult *Borbára* napján ittén *Nagy-Gerezsden* egy kis tudós Társaságot gyűjtven magához Nemzetes *Pothy János* Soprony V.gyei Jarásbéli Commissarius Úr, ama magyar szép Nem' díszének *Molnár Borbára* Alszyonyságnak neve' napját különös solennitással tartotta. Ittünk mindnyájan az említett Poetissánknak egészséges hosszú életéért. A' leg ártatlanabb nyájasság lelkesítette ezen kis Társaságot, tsupán a' rontale valamit örömnünknek mértékéből, hogy *Molnár Borbára* meg szabadulván életének forgószeleitől, már most a' tsendes rév partonn, a' *Kolosvári* híres kövér *Káposztánn* egészen (a' mint hozzám küldött levelében jelenti) bútsut akar venni a' szüz Múzsáktól! Ha tovább is ezt fogja tenni, mi könnyörögni fogunk a' szelid Múzsáknak, hogy gombostő hegyekkel kényszerítsék őt' visszafertni az odahagyott magyar Héliconra! — Azt is szükség még emlitenem; hogy ezen kis Társaságnak Elölülönéjéül, ki a' *Molnár Borbárának* személyjét viselte, egy érdemes özvegy Alszyonyság rendeltetett., —

Ó Felsége Báró *Révai Pál* Ur ő Nagyságát, Szklabina és Blatniza Várainak örökös Urát, Ne

mes Túrótz Vármegyének örökös Fő-Ispánnya, Udvari Tanátsost, és a' Királyi Táblának egyik Tudós Biráját, a' Septemvirális Táblának Tagjává nevezni méltóztatott.

Eperjesen Nov. 28-dikán N. Scháros V. megyének közönséges gyűlése tartattatván, ezen V. megye tisztjeinek restauratziója a' Fő Ispány Urnak M. Szentiványi Ferentz eő Excellenciájának Præsidi-uma alatt, a' szokott renddel véghez ment; és a' boldog emlékezetü vólt Vice-Ispánynak T. Péchy László Urnak helyébe, annak nagy érdemü fia T. Péchy János Ur valóztatott közönséges meg-egyezéssel Vice-Ispánynak.

Pest Dec. 19-dikén: — „Ezen N. Vármegyének tegnapi Gyűlésében fel-olvasztatott Palatinus ö Királyi Fő-Hertzege' Resolutziója, mely szerént, az eddig vólt Vice-Ispány, 's már most Vice-Palatinus, T. Nagy-Szigethi Szili József Királyi Tanátsos Ur' helyébe, T. Latzkovics György Ur eddig vólt második Vitze-Ispány neveződött; Második Vice-Ispánnya pedig, az eddig vólt Notárius T. Szent-Királyi László Ur. Első Vice-Notáriussá lett 2-dik Rotáriusból Ottlik Dániel Ur, Második V. Notáriussá pedig Iffjabb Kiss Sándor Ur. Mindnyájann közönséges meg elégedéssel fogadtattak.

Erdély.

All-torjárol, Dec. 6-dikén: — „Ujjság ugyan nállunk semmi nints, hanem a' mi leg jobb, 's leg kivanatossabb az meg van, ugy mint helységünkben a' tsendes békeiség, és a' földi termésekben való nagy bövség, úgy hogy ez az mostani emberi nyom, nem emlékezik réá, hogy mind öszi, mind tavaszi gabona, széna, és sarju, ilyen nagy bövséggel lett vólna, mert málszor vagy egyikbe vagy másikba csak esett fogyatkozás de most min-

den féle tetézett aldomásival áldott meg az Ur Isten: kivált képen pedig Káposzta annyi vólt, hogy 100, öreg fejet, a' ki 10, polturán u. m. 15 xr. eladhatott, magát szerentfésnek tartotta; mit tsináltak tehát embereink a' szükségeken fellyül való Kaposztával — fejszével meg vagdalták apróra, csebrekbe 's-desákba rakták 's-rakják má is, és a sertéseknek adgyák, masok ugyantsak apróra vagdalva, juhaiknak, és szarvasmarhájaknak adgyák, és ezek jó izüen meg eszik.

„Itt nálunk ugyan bór nem terem, de még is szoktunk a' bórt termő helységekben bort vásárlani, még pedig a' jóvából, az idén tehát, hogy Erdélyben bor is bővön termet abból tudom, hogy vedrit, mely nálunk 8 Bécsi kupát telzen, egy 20 xrsal, egy márjással, és utollyára 12 xral is válogatva vehettünk. Brassóba pedig mind Olah Országból, mind Erdélyből annyit hordottak, hogy 24 xral, ott is meg lehet venni válogatva a' jó bort &c.

Jelentés.

Tudtára adattatik a' Magyar Közönségnek, hogy *Montier Alsözony*' leveleinek, melyeket *Mészáros Ignátz Ur, Kartigam*' Történeteinek Irója kiadott, és melyekben házasságba lépett egy személy az Annyának tanáts adó leveleivel oda vezéreltetik, miképen férjéhez való okos maga viselése által, igaz földi szerentséjét, és lelki vigasztalását szerezhethi. Az ára kötetlenül 34 x.ra tétetett, és áruban vagyon Peltén *Weingand* Könyvárosnál, és *Trattner* Könyv-nyomtatónál: Nem külömben áruban vagyon Mon Uraknál a' Magyar Secretárius is, kötetlenül 1. forintonn.

Vége az 1798-dik Esztendőnek.

P. D.